Perustuslakivaliokunta

Keskiviikko 17.6.2020 klo 8.00—11.00

Läsnä
puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd
varapuheenjohtaja Antti Häkkänen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Eeva Kalli kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk
jäsen Mikko Kinnunen kesk
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Wille Rydman kok (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Heikki Vestman kok (5, 6) (4, 7 osittain)
jäsen Tuula Väätäinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
varajäsen Johannes Koskinen sd (2, 3, 4, 5, 6, 7) (1, 8 osittain)
varajäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Sari Tanus kd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Matti Marttunen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 19 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että valiokuntien täydennysvaalissa 16.6.2020 on perustuslakivaliokunnan varajäseneksi valittu ed. Markku Eestilä.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta ja muutoksista valtiosopimukseen vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä (vakausmaksuja koskevan sopimuksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2020 vp

Valiokunnassa oli kuultavana:
- puheenjohtaja Tuomas Saarenheimo, euroryhmän työryhmä, EU:n talous- ja rahoituskomitea

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti tehdä kappaleen 11 viimeisen virkkeen loppuun seuraavan lisäyksen: "EVM-sopimuksen aikaisemman tulkinnan ja sitä koskevan oikeuskäytännön mukaisesti."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtakunnansyyttäjän syyttämislupaa koskeva pyyntö asettaa kansanedustaja syytteeseen

Muu asia M 5/2019 vp
Vastalause Vastalause_M_5_2019_vp.pdf A 4

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Rydman esitti ed. Vestmanin kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan ed. Rydmanin jakama esitys.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 12—5.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa kappaleen 12 viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Luonteeltaan rasistiset ja muukalaisvihamieliset vakavat rikokset loukkaavat ihmisoikeuksia ja uhkaavat oikeusvaltion periaatteita ja demokratian vakautta."

Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa kappaleen 13 kaksi ensimmäistä virkettä kuulumaan seuraavasti: "Yksi rasistisia vaikuttimia koskeva rangaistussäännös on kiihottaminen kansanryhmää vastaan. Alun perin kansanryhmän syrjintään kiihottamista ja syrjintää koskevat kriminalisoinnit otettiin rikoslakiin YK:n rotusyrjintäsopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä vuonna 1970, jolloin kiihottamisena kansanryhmän syrjintään kriminalisoitiin rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän tai uskonnollisen ryhmän loukkaaminen." Saman kappaleen viimeisestä virkkeestä päätettiin poistaa kohta "— ja edelleen on —".

Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa kappaleen 20 ensimmäisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Syyttämislupaa koskevassa pyynnössä omaksuttu perustuslain 30 §:n 2 momenttia koskeva tulkinta on valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen."

Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa kappaleen 27 viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Tässä merkitystä on myös sillä arviolla, miten edustajan toiminta näyttäytyy suhteessa edustajan laajaan puheoikeuteen ja edustajan tapaan ilmaista poliittinen sanomansa."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed:t Rydman, Vestman, Immonen, Puisto ja Mäkynen.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 101/2020 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta A 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti muutta kappaleen 30 viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan nyt ei poikkeuksellisesti ole kyseessä tällainen tilanne, vaikka kyse onkin julkisen vallan tarjoamasta palvelusta."

Valiokunta päätti yksimielisesti lisätä valiokunnan päätösesitykseen sanan "ehdollisesta".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 54/2020 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi A 7

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle vankeusaikaisen rikollisuuden estämisen ja laitosturvallisuuden ylläpitämisen tehostamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 6/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 6/2020 vp PeV 17.06.2020 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto A 8
Asiantuntijalausunto HE 6/2020 vp PeV 17.06.2020 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto B 8
Asiantuntijalausunto HE 6/2020 vp PeV 17.06.2020 professori Tomi Voutilainen Asiantuntijalausunto C 8

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite
- professori Tomi Voutilainen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Matti Marttunen